

Verksamhetsberättelse 2021

Institutionen för människa och samhälle

Sveriges lantbruksuniversitet, SLU

Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap, LTV

Innehåll

Året som gått	3
Organisation IMS 2021	4
Institutionens mål	5
IMS i siffror	6
Ekonomi och resultat	7
Personal	8
Miljöpsykologi	18
Företagsledning	24
SLU Kompetenscentrum företagsledning	30
SLU RådNu	34
SLU Landskap	38
SLU Horticulture	39
Våra publikationer 2021	40

Året som gått

2021 - ett år präglat av stor kreativitet och nya viktiga forskningsprojekt

Året 2021 inleddes med att institutionen bytte namn till Institutionen för människa och samhälle (på engelska Department for People and Society). Det blev tyvärr också ytterligare ett år i coronapandemins famn. Dock kunde vi glädja oss åt att återigen träffas i slutet av hösten – även om det var för en kort stund innan vi tyvärr fick stänga ner igen.

Outtröttligt och imponerande har institutionens medarbetare arbetat vidare med forsknings- och samarbetsprojekt, undervisning och handledning av studenter och våra doktorander har kämpat på med sina forskarstudier. Alla medarbetare har verkligen gjort imponerande insatser under ibland ganska omöjliga omständigheter och orimliga förutsättningar. Och i slutet av året kammade vi med stor glädje bland annat hem ett antal strategiskt viktiga forskningsprojekt, vilket visar på den kämparanda och det engagemang som finns på institutionen.

Årets verksamhetsberättelse kommer återigen att visa er den bredd och det djup vi har på vår institution. Vår forskning, undervisning och samverkan, från teori till praktik, handlar om människa, miljö, rådgivning och företagande, med syftet att skapa förutsättningar för hållbara livsmiljöer och arbetsmiljöer. Vi har en mång- och tvärvetenskaplig inriktning på vår verksamhet med fokus på social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet för människor som vistas och verkar i gröna miljöer och i de gröna näringarna. Institutionens samhällsrelevanta profil inom SLU är viktig för de utmaningar som vårt samhälle står inför, både regionalt, nationellt och globalt.

Mycket är på gång och planerat på institutionen och jag är säker på att år 2022 blir ännu mer framgångsrikt än 2021 med många spännande möten, fysiska träffar, nya projekt och framförallt att vi återigen kan träffas och låta kreativiteten och de spontana mötena sätta en efterlängtat prägel på vår arbetsplats.

Önskar er alla mycket härlig läsning!

Christina Lunner Kolstrup

Prefekt

Mailadress: christina.kolstrup@slu.se

Besöksadress: Slottsvägen 5

Postadress: Box 190, 234 22 Lomma

Telefon: 040-41 54 94

www.slu.se/ims

Organisation IMS 2021

Året började med ett skifte - den 1 januari genomfördes en namnändring. AEM bytte namn till IMS, institutionen för människa och samhälle.

För att engagera och involvera medarbetarna i arbetet valde institutionens ledning att ta in hjälp från en kommunikationsbyrå. Under workshops mejslades sedan olika namnförslag fram. Externa och interna intressenter intervjuades om namnförslagen, innan dekan efter samråd med rektor fattade beslut om namnbytet.

Besök: www.slu.se/ims

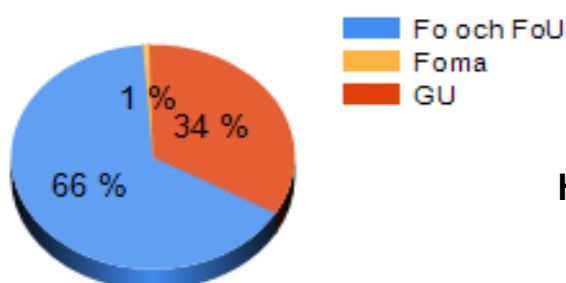
Institutionen utvecklar och förmedlar kunskap av hög kvalitet om människa, miljö och företagande med syftet att skapa förutsättningar för hållbara livsmiljöer och arbetsmiljöer. Detta sker genom forskning och utbildning i nationella och internationella samarbeten och i samverkan med omgivande samhälle.

IMS i siffror

Ett stort antal studenter, en mångfald av kurser inom våra ämnen och årets alla publikationer - här kan du fördjupa dig i fakta om institutionen.

Andelen GU, Fo/Fou samt Foma

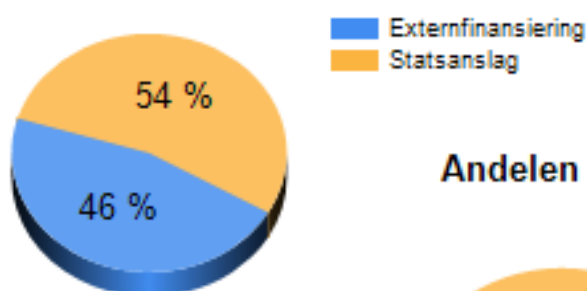

HELÅRSSTUDENTER 255

AKTIVA FORSKARSTUDERANDEN 8

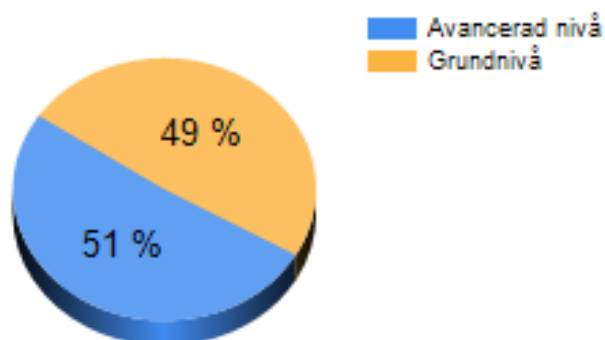
ARTIKLAR/REVIEWS 28

Finansiering Fo/Foma

KURSER 37

Andelen HST per utbildningsnivå

Ekonomi och resultat

Institutionen gjorde ett fint ekonomiskt resultat för år 2021 trots de utmaningar som fanns med bland annat pandemin.

Under de senaste åren har institutionen arbetat intensivt och målinriktat för att skapa en bra balans i den personella och ekonomiska resursfördelningen, vilket har gett synbar positiv effekt.

Bokslut	tkr	2020	2021
Omsättning		48 375	49 775
Varav statsanslag		30 371	32 416
Varav externa intäkter		18 004	17 359
Resultat		-2 350	-510
Kapital		3 800	3 654
Oförbrukade bidrag		8 835	9 103
Kontraktsfordringar		15 508	25 404
Största externa finansiärerna			
EU		3 551	4 663
Landsting		1 265	3 177
Formas		1 792	1 161
Företag i Sverige		860	1 067
Statens jordbruksverk		1 819	970
Vinnova		1 837	433
Övriga stiftelser		1 567	274
Stiftelsen lantbruksforskning		1 376	159

Personal

PREFEKT

Christina Lunner Kolstrup

MILJÖPSYKOLOGI

Anna Bengtsson
Gunnar Cerwén
Elisabeth von Essen
Amanda Gabriel
Patrik Grahm
Mats Gyllin
Caroline Hägerhäll
Sara Kyrö Wissler
Anna Litsmark
Elizabeth Marcheschi
Fredrika Mårtensson
Nina Oher
Anna María Pálsdóttir
Vanessa Reyners
Jonathan Stoltz
Frederik Tauchnitz
Mark Wales
Anna Åshage

SLU Kompetenscentrum företagsledning

Amanda Andersson
Per Hansson
Ove Karlsson

SLU RådNu

Magnus Ljung
Christina Lundström
Lotta Fabricius Kristiansen
Jenny Höckert
Lars Johansson

STF PREFEKT

Sara Spendrup

FÖRETAGSLEDNING

Catharina Alwall Svennefelt
Lisa Blix Germundsson
Lena Ekelund Axelson
Fredrik Fernqvist
Eva Göransson
Erik Hunter
Torbjörn Jonasson
Håkan Jönsson
Konstantinos Karantininis
Ove Karlsson (tjänstledig)
Jan Larsson
Peter Lundqvist
Robin Meijer
Martin Melin
Jozefine Nybom
Boel Rönnblom
Vera Sadovska
Rebecka Thörning

KOMMUNIKATÖRER

Ylva Carlqvist Warnborg (tjänstledig)
Anna Lind Lewin
Marianne Persson

VERKSAMHETSSTÖD

Marie Blom
Sandra Klinth (HR)
Anna Tengstam (HR)
Thomas Welwert

Personal	antal	2020	2021
Helårsarbetskrafter			
Lönekonterade på institutionen		36,5	35
Könsfördelning procent			
Lönekonterade på institutionen	Kvinnor	61%	56%
	Män	39%	44%

Möt våra medarbetare

Fredrika Mårtensson, SLU, Eva-Lotta Pysander, KTH och Hui Zhu, Uppsala universitet riggar videokameror inför en studie av barns lek i ett skogsparti i Örebro. FOTO: ANNA LITSMARK

Utemiljöer för barn: hur ska dagens lekplatser och skolgårdar egentligen se ut?

Bra utemiljöer för barn har under lång tid varit ett mål för forskning och utvecklingsarbete inom miljöpsykologin. Men under de senaste åren har förtätning och krympande naturresurser i samhällsbygget ändrat villkoren. Frågan blir gärna hur små lekplatser och skolgårdar kan göras. Men hur bör de egentligen se ut?

– Vi behöver omförhandla vår relation till naturen och fundera över hur vi skall planera våra omgivningar så att flora, fauna, barn och människor ska kunna samsas, säger Fredrika Mårtensson, docent och lektor i miljöpsykologi vid institutionen för människa och samhälle.

UTGÅNGSPUNKTEN i planeringen är att barn orsakar slitage och påfrestningar på utemiljön och utifrån det anpassar man platsen. Det vill Fredrika Mårtensson ändra på, hon anser att slitagebilden är endimensionell.

– I en alltför liten miljö med lite variation på landskap och växtlighet springer barnen ner det som finns. Målet bör vara en rymlig varierad naturmiljö med djur och växter som gör barn

nyfikna och ökar utforskandet. Med nya miljöer utvecklas nya lekmönster.

HON ARBETAR NU i flera projekt med att

studera hur man kan skapa större harmoni mellan flora, fauna och barn och hur även barns lekkultur förändras. Projektet ”Hållbara lek miljöer i staden” omfattar fyra olika lekmiljöer, till exempel en renodlad skogsmiljö, en digital lekplats i skogsmiljö och en traditionell lekplats. I den digitala lekplatsen har man placerat ut olika pollare som ger ljud ifrån sig när man kastar kottar i dem, andra blinkar när man springer emellan dem i ett visst mönster. Detta Vinnovaprojekt ge-

nomförs med interaktionsdesigners vid KTH och Uppsala universitet.

– De preliminära resultaten visar att den digitala världen har en tendens att ta över och skapa tävlan mellan barnen och att skogen står oöverträffad vad gäller fantasilek. Vi funderar nu över olika synteser mellan barns digitala världar och naturkontakt för att optimera leken, säger Fredrika Mårtensson.

*Deltagarna i projektet är främst kvinnor som arbetar i grupper om 10-30 personer.
FOTO: KOSTAS KARANTININIS*

Projektet Nutrigreen ger nytt liv åt odling av traditionella grödor i Sahelområdet

Projektet Nutrigreen riktar sig till de allra fattigaste i ett svårt drabbat område av Afrika – Sahel. Två länder, Burkina Faso och Senegal, omfattas av projektet som handlar om att återuppta odlingen och uppmuntra konsumtionen av bortglömda, traditionella grödor och träd.

För Kostas Karantininis, professor i företagsledning, har engagemanget i projektet blivit personligt.

– Jag har arbetat under mer än 20 år i Afrika men aldrig sett sådan fattigdom. Det går inte att vara oberörd.

MED STÖD AV projektet hoppas han att en ny inkomstkälla ska växa fram för unga entreprenörer. De odlade grödorna och träden innehåller en stor mängd vitaminer och mineraler som saknas i den fattiges kost så i första hand kan produktionen förstås påverka odlarnas egen hälsa. I nästa steg hoppas Kostas Karantininis att skörden får avsättning på den lokala marknaden. Därefter är målet vidareförädling till produkter som på sikt kan användas i restauranger, sjukhuskök, skolkök men även säljas till turister samt exporteras.

– Vi försöker använda en holistisk synvinkel, projektet ska sträcka sig från odlarna på landsbygden in till konsumenten i staden.

DELTAGARNA I PROJEKTET är främst kvinnor som arbetar i grupper om 10–30 personer. De är entusiastiska och seriösa och i den mån de kan tjäna pengar hamnar de oförkortat hos barnen i familjen, i form av mat, kläder och böcker.

Till en början måste odlingskunskapen anpassas till klimatförändringar och nya odlingsförhållanden men projektet är multidisciplinärt och omfattar allt från agronomer till livsmedelsexperter och dietister. Parterna kommer

från SLU i Sverige, från Humboldtuniversitetet i Berlin och från forskningsinstitutioner och fristående organisationer i Burkina Faso och Senegal.

Kostas Karantininis konstaterar att projektet i förlängningen även påverkar forskarna och honom som person.

– Det ger erfarenheter, vetenskapliga förstås, men man blir helt enkelt en bättre person genom att arbeta och umgås med människorna från Sahel.

Lotta Fabricius Kristiansen är biodlare med cirka 75 bisamhällen i produktion. Hon arbetar även som forskningsassistent på SLU RådNu i Skara.

FOTO: ANNA LIND LEWIN

Stärkt rådgivning och stärkt kunskapsöverföring skapar hållbar biodling

Lotta Fabricius Kristiansen omger sig med surrande bin, både i praktiken och i arbetet som forskningsassistent på SLU RådNu. I trakten runt Tjällmo i Östergötland producerar hennes och makens cirka 75 bisamhällen runt 2,5 ton honung om året.

SAMTIDIGT HAR HON och kollegan Magnus Ljung, verksamhetsledare på SLU RådNu, under de senaste åren arbetat med projektet ”Rådgivning inom biodling”. Det är finansierat av det nationella programmet för biodlingssektorn som administreras av Jordbruksverket. Målet är att stärka biodlingens kunskaps- och innovationssystem och därmed bidra till en mer hållbar biodling.

– Vi har försökt belysa och genomskåda hur det ser ut med kunskapsöverföringen och hur man skulle kunna bygga upp en rådgivningsstruktur, säger Lotta Fabricius Kristiansen.

Hittills har det i Sverige inte funnits någon egentlig rådgivning inom biodling. Kunskapsöverföringen har historiskt byggt på studiecirkel och att biodlare fungerat som mentorer för kollegor.

Hon är även engagerad i ett annat projekt tillsammans med Magnus Ljung som omfattar pollinering och medborgarforskning. Genom att samla

in bipollen från ett område är tanken att man ska kunna säga något om områdets bärkraftighet, alltså om det finns tillräckligt med mat till honungsbin och vilda bin som humlor och solitärbin.

– Där har vi bjudit in allmänheten till florainventeringar för att se vad som blommar samtidigt med att vi samlar in pollen. Vi vill undersöka om detta är ett verktyg som fungerar och om deltagarna kan fungera som katalysatorer för att skapa engagemang för frågan på lokal nivå.

TILLSAMMANS MED länsstyrelserna i Skåne och Västra Götaland har två platser i vardera länet valt ut, en i ett mer homogent landskap och en i ett mer heterogent landskap. Blomobservationerna läggs in på Artportalen som sköts av Art-databanken och Lunds universitet analyserar det insamlade pollenet.

På senare år har intresset för bin ökat, först för honungsbiet som pollinatör, sedan för de vilda binas livsbetingelser.

– Vi får inte hamna i en konflikt mellan odling och naturvård utan vi vill ha ett landskap som skapar naturliga förutsättningar för en hållbar matproduktion, säger Lotta Fabricius Kristiansen.

Anna María höll en annorlunda docentföreläsning i pandemins tid - utan publik

Under en docentföreläsning ger den blivande docenten allt och mer därtill. När anspänningen är över kommer guldkanterna med blommor och gratulationer från kollegor och andra närvarande. Anna María Pálsdóttir fick däremot en lite annorlunda upplevelse när det var dags för hennes docentföreläsning i maj.

– På grund av pandemin föreläste jag för tre personer i en sal som rymmer 150 personer. Docentnämnden syntes på zoom men i övrigt hade jag inte en aning om vem som lyssnade, berättar Anna María Pálsdóttir.

SOM FÖRELÄSARE uppskattar hon att samspela med publiken, att vara lyhörd för stämningar och intresse. Men när åhörarna finns men inte syns – hur gör man då?

– Det var en absurd upplevelse, min pedagogiska förmåga skulle bedömas och jag visste inte vem jag föreläste för. Men jag hade inget val, det var bara att köra på!

Efter föreläsningen tog hon den vackra buketten från SLU och åkte hem, hennes man bjöd på lunch och så började väntan på besked om

resultatet. Men den där guldkanterna, själva glittret i stunden, att dela dagen med kollegorna som man arbetat så nära och skrivit artiklar tillsammans med – allt det uteblev. Ett mejl och ett certifikat på posten, sedan var det hela klart.

TROTS EN LITE annorlunda docentföreläsning så uppskattar Anna María Pálsdóttir idag stort resultatet av ansträngningarna. Att bli docent innebär ett kliv uppåt i den akademiska karriärstrappan, det medför större ansvar och men också fler möjligheter.

– Det blev lite mer liv efteråt! Jag har märkt av fler förfrågningar om att granska ansökningar, när jag föreläser internationellt är min status högre än tidigare, jag kan vara huvudhandledare för doktorander och på något sätt har man blivit synligare.

Men framförallt ser Anna María Pálsdóttir titeln docent som en bekräftelse på att hon utvecklats och besitter större kompetens än tidigare. Med lite mer muskler och lite mer vältränad går hon nu vidare i det akademiska livet.

– Sammanhanget har blivit större. Man har tränat i det lilla, levererat och nu är formatet större.

Platsbesök på Värnamo sjukhus, fr v Robert Burman vid Regionfastigheter i Jönköpings län, Oskar Lövbom, Länsstyrelsen Jönköpings län samt Anna Åshage, SLU. FOTO: ANDERS KRAFT

Samverkan mellan forskare och praktiker ger bättre fungerande utemiljö i samhället

Att naturkontakt ger människan positiva hälsoeffekter på olika sätt är väl känt och utforskat. För Anna Åshage, forskningsassistent på institutionen för människa och samhälle, är det viktigt att föra ut resultatet av forskningen till praktiken.

– Jag drivs och motiveras av att bidra till att se hur forskningsresultat omsätts till praktiskt värde och nytta i samhället, säger Anna Åshage.

ETT HANDFAST exempel är arbetet med att ta fram grönsstrukturplaner till tre sjukhus, på uppdrag av Regionfastigheter i Jönköpings län.

Samarbetsprojektet bygger vidare på ett tidigare uppdrag där en arkitektfirma hade huvudansvaret för att ta fram grönsstrukturplan till Länssjukhuset Ryhov och Anna Åshages uppgift var att inventera sjukhusets utemiljö med hjälp av Quality Evaluation Tool, utvecklat av Anna Bengtsson och Patrik Grahn på institutionen. Med hjälp av verktyget identifieras utemiljöns tillgång till hälsofrämjande miljökvantiteter med hänsyn till kontakten mellan inne- och utemiljön.

– Syftet är att ge förslag på hur utemiljön kan utvecklas för att fungera som hälsofrämjande resurs för patienter, personal och besökare.

VERKTYGET ANVÄNDS nu i ett nytt utökat samarbetsprojekt, där Anna Åshage ansvarar för att ta fram grönsstrukturplaner för Höglandssjukhuset i Eksjö och Värnamo sjukhus. I uppdraget undersöks även hur hälsoperspektivet tydligare kan integreras med övriga landskapsvärden inom strategiska utvecklingsplaner, utifrån ett ekosystemtjänstperspektiv. Resultatet blir planer som lyfter hur utemiljöerna kan utvecklas för att användas som en resurs för patienter, personal och besökare.

En ytterligare effekt av hennes arbete är värdefull feedback om hur forskningens framtagna modeller och verktyg fungerar och hur de behöver anpassas för att vara praktiskt användbara.

– Det är ett samarbete som ger kunskap åt båda hållen och det är väldigt motiverande att samverka med praktiker som är intresserade av att tillämpa forskningen som utvecklas inom vår institution, säger Anna Åshage.

Europas hotade gräsmarker producerar foder, kulturtjänster och ekosystemtjänster.

FOTO: JENNY SVENNÅS-GILLNER

EU-projektet SUPER-G fokuserar på utvecklingen av gräsmarker i hela Europa

Ängsmarker, betesmarker och andra typer av gräsmarker utgör viktiga delar av det europeiska landskapet. De producerar kvalitetsfoder för betande djur, och stödjer olika typer av kulturtjänster, som rekreationsmöjligheter, lokal identitet, kulturarv samt vackra landskap.

Till ytan täcker de 34 % av jordbruksarealen i EU och omfattar totalt cirka 60 miljoner hektar.

MEN GRÄSMARKERNA är hotade från många håll. Frågan är hur de ska utvecklas för att vara fortsatt produktiva, men samtidigt stödja biologisk mångfald och leverera ekosystemtjänster?

Erik Hunter, docent och universitetslektor, deltar i ett stort projekt inom EU Horizon 2020 med namnet SUPER-G - Developing SUsustainable PERmanent Grassland systems and policies.

I projektet ingår forskare från 15 olika länder.

- I vårt work package ska vi titta på hur gräsmarkerna sköts och hur de stöd som finns påverkar skötseln. Vi ska även undersöka vilka möjligheter som finns för att förbättra villkoren för skötseln

och för ekosystemtjänsterna, berättar Erik Hunter. Huvudmålet för projektet är att tillsammans med lantbrukare och beslutsfattare utveckla hållbara, permanenta gräsmarkssystem och policies som ska optimera produktiviteten, samtidigt som de stöder biologisk mångfald, kolinlagring och ekosystemtjänster.

PROJEKTET ÄR femårigt och startade 2017. För Erik Hunters del innebär uppdraget att, med hjälp av deltagarna, bland annat kartlägga nationella stöd och stöd på EU-nivå genom enkäter och intervjuer med jordbrukare, rådgivare, akademiker och olika intressegrupper.

- Det visar sig att nästan alla stöd fokuserar på hur markerna ska skötas och inte på vad samhället vill ha ut av dem, säger Erik Hunter.

Han konstaterar att om villkoret är att markerna ska hållas gröna så kan man förvänta sig att biodiversiteten ska förbättras men att den effekten oftast inte mäts.

- Vill man verkligen påverka antalet fåglar och insekter så måste man veta vad som behöver ändras i systemet.

Amanda Gabriel redigerar podden där kunniga forskare berättar om sin verksamhet och om olika aspekter på hur människan påverkas av naturen
FOTO: MARIANNE PERSSON

Podden Human-Land lyfter kunskap om forskningen inom miljöpsykologi

Med podden Human-Land vill Amanda Gabriel sprida kunskap om ämnet miljöpsykologi. I podden berättar kunniga forskare om sin verksamhet och om olika aspekter på hur människan påverkas av naturen.

– Ett mål med podden är att med hjälp av ett miljöpsykologiskt perspektiv skapa bättre förståelse för människor och tillståndet på vår planet, berättar Amanda Gabriel.

Hon var en av de första studenterna på masterprogrammet Outdoor Environments for Health and Well-being (OHW) på SLU Alnarp. Idag är hon universitetsadjunkt och undervisar programets nya studenter.

I SAMBAND MED examen skapade Amanda Gabriel och dåvarande studiekamraten Hannah Arnett podden Human-Land. Podden finns inom OHW Alumninätverk som startade för att studenter och alumner ska kunna hålla kontakten, tipsa varandra om jobb och hjälpas åt med att lyfta och skapa intresse för en relativt ny utbildning. Inom nätverket erbjuds även konferenser, seminarier och nyhetsbrev.

Amanda Gabriel har även en master i media och kommunikation från Malmö högskola och den

kunskapen har hon haft god nytta av i produktionen av podden Human-Land.

Hannah Arnett arbetar efter sin masterexamen vid SLU idag som forskare i England. I första poddavsnittet samtalar hon med professor Birgitta Gatersleben som lett forskningen i projektet Natural England vid University of Surrey. Projektet handlar om människor och naturens växande värde under Covid-19.

I AVSNITT NUMMER två berättar SLU-forskaren Jonathan Stoltz för Amanda Gabriel om hur omgivande miljö kan designas för att tillgodose människans behov. I tredje avsnittet intervjuar Amanda och Hannah tillsammans professor Caroline Hägerhäll vid institutionen för människa och samhälle om arbetet med att etablera Sensola – SLU Multisensoriskt utelaboratorium.

– Avsnitten redigeras, spelas in och läggs ut efterhand, berättar Amanda Gabriel.

Den som vill följa podden gör det enklast genom att följa länken till [OHW-podcast](#) och registrera sig för att kunna lyssna.

Ändrar lantbrukarna brukningssystem och -metoder när klimatet ändras? En frågeställning som Christina Lundström söker svar på. FOTO: ADAM JOHANSSON

Jordhälsan och världens pågående klimatförändringar engagerar på djupet

Hur mår egentligen jorden? Och hur ska vi bruka den på bästa sätt? För Christina Lundström, forskare på SLU RådNu i Skara, är förändring för ökad hållbarhet en hjärtefråga. Därmed utgör marken och dess jordhälsa väldigt intressanta forskningsområden.

– Vår odlingsjord och hur den mår är grundläggande för en ökad hållbarhet så det är frågor som jag arbetar med, säger Christina Lundström.

NÅGOT SOM engagerar på djupet är till exempel projektet ”Soil management for improved soil quality and higher yield stability under extreme weather.” Det drivs av professor Thomas Keller, institutionen för mark och miljö, i samarbete med Christina Lundström och hennes kollega Jenny Höckert, också hon på SLU RådNu.

– Projektet handlar om hur lantbrukare tänker om klimatet och om de ändrar sina strategier i relation till jordhälsa och klimatförändringar. Vi samarbetar med rådgivare och ett 30-tal lantbrukare. Forskarna tar prover och analyserar marken och vi intervjuar lantbrukarna, berättar Christina Lundström.

Hon och hennes kollegor är intresserade av om lantbrukarna börjat tänka annorlunda efter sommaren 2018 då torka och höga temperaturer

starkt påverkade hela lantbruket. I projektet deltar omkring 15 lantbrukare i Västergötland och 15 i Östergötland.

– Vi vill bland annat veta om de ändrat brukningssystem och brukningsmetoder? Det är frågor som hänger tätt ihop med jordhälsofrågan.

ÄVEN STARTEN PÅ 2021 gick i jordhälsans tecken, då Christina Lundström medverkade i arrangemanget av Alnarpskonferensen som hade temat ”Jordbruksmarken – vad gör vi med den?” Här möttes bortåt 400 personer i en digital konferens som började med lantbrukarnas bild av läget och fortsatte med rådgivarnas och forskarnas vyer

Ett annat projekt som berör jordhälsan är det digitala beslutsstödet Terranimo som ska hjälpa lantbrukare att bedöma risken för markpackning på grund av brukningsmetoder och maskinval. Här är målet att skapa ett verktyg som lantbrukarna ska kunna använda innan de investerar i en ny maskin, för att se vilka effekter som den kommer att ha på marken.

Christina Lundströms stora intresse för hur jorden mår speglas även i nya projektansökningar.

– Lantbrukarnas arbete med jordhälsofrågor och hur vi kan stödja dem i det arbetet är centrala forskningsområden för mig, konstaterar hon.

Miljöpsykologi

Miljöpsykologi är en multi- och tvärvetenskaplig forskargrupp med speciellt fokus på hållbara, funktionella och hälsofrämjande vardagsmiljöer och aktiviteter i såväl urban som rural miljö.

SLU Miljöpsykologi är en stark enhet såväl inom forskning som undervisning, med engagemang inom många utbildningsprogram på SLU. Sedan 2020 är miljöpsykologi ett eget huvudområde för SLU-kurser på avancerad nivå.

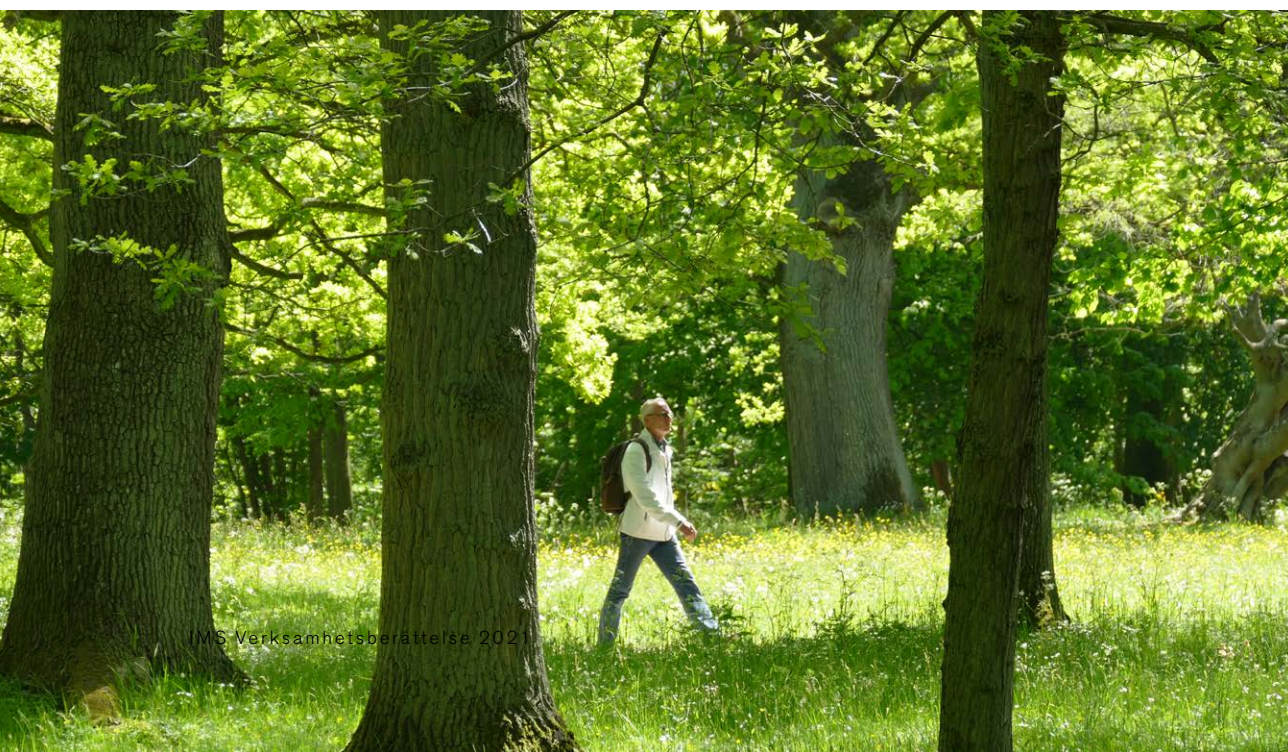
Coronapandemin har visat på vikten av uppdaterad kunskap om människors utomhusliv och deras tillgång till utemiljöer av god kvalitet. Det har pågått en omförhandling med platserna i vår vardag under pandemin. I denna omförhandling har utemiljö och utevistelse fått högre prioritet, vilket kan hjälpa oss till en mer hållbar livsstil också på längre sikt. Från ett fokus på utemiljö för återhämtning och välbefinnande behöver vi nu utemiljöer för att fylla många av våra basala behov i vardagen.

Under pandemin har vi upplevt ett ökat intresse för miljöpsykologisk kunskap såväl inom SLU som i samhället. Det finns ett stort behov av miljöpsykologisk kunskap om utomhusmiljöns roll vid skolor, vård- och omsorgsmiljöer och arbetsplatser samt om hur man skapar utomhusmiljöer av

hög kvalitet. Miljöpsykologigruppen har en hög kompetens och många etablerade samarbeten och nätverk. Vi står på en bra grund för att bedriva vårt arbete och vidare synliggöra och befästa vikten av miljöpsykologisk kunskap och kompetens i olika sammanhang och i förhållande till olika samhällsviktiga frågor.

Åren med pandemin har ställt höga krav på lärare och studenter i och med att undervisningen ställts om till distans. Samtidigt har situationen väckt många nya tankar och idéer om hur vi kan använda de digitala verktygen i undervisningen och forskningen framöver, för att nå fler studenter och samarbeta internationellt utan att alltid behöva resa.

Caroline Hägerhäll, ämnesansvarig
www.slu.se/miljopsykologi

Medarbetare

Caroline Hägerhäll, professor och ämnesansvarig

Anna Bengtsson, universitetslektor, ställföreträdande ämnesansvarig

Gunnar Cerwén, postdoktor

Elisabeth von Essen, forskare

Patrik Grahn, professor

Mats Gyllin, forskare

Sara Kyrö Wissler, projektkoordinator

Anna Litsmark, universitetsadjunkt

Elizabeth Marcheschi, universitetsadjunkt

Fredrika Mårtensson, universitetslektor

Nina Oher, doktorand

Anna María Pálsdóttir, universitetslektor

Vanessa Reyners, arbetsterapeut

Jonathan Stoltz, forskningsassistent

Frederik Tauchnitz, trädgårdsmästare

Mark Wales, doktorand

Anna Åshage, forskningsassistent

Aktiviteter under 2021

Våra månatliga ämnesgruppsmöten har fortskridit digitalt. Några möten har varit förlängda och haft gäster utifrån, en modell vi har implementerat för att lyfta och diskutera speciella teman eller underlätta för externa aktörer att knyta kontakt med forskargruppen som helhet. Under 2021 har vi också fortsatt jobbat med att bredda vår kontaktyta mot andra forskarmiljöer, bl.a. genom att, till våra möten och aktiviteter, bjuda in de doktorander på andra lärosäten där någon i gruppen är biträdande handledare. Vi hade också, trots pandemin, möjlighet att ta emot några utländska forskare på kortare besök under 2021.

Urval av forsknings- och utvecklingsprojekt

BIOESSHEALTH – Scenarios for Biodiversity and Ecosystem Services acknowledging Health

Kontaktperson: Mats Gyllin

Finansiär: EU Horizon 2020 – Biodiversa

Estimating the Role of Exposure and Access to Natural Environments for Wellbeing, Mental & Cognitive Health

Kontaktperson: Jonathan Stoltz

Finansiär: Formas

Green Space Quality and Noise Annoyance

Kontaktperson: Jonathan Stoltz

Finansiär: Ljudmiljöcentrum

Grönstrukturplaner till sjukhusområden i Region Jönköpings län

Kontaktperson: Anna Åshage

Finansiär: Region Jönköpings Län

Humlamaden grön rehab, medicinsk naturunderstödd terapi

Kontaktperson: Anna María Pálsdóttir

Projektet drivs i samverkan med Stiftelsen Humlamaden grön rehab och Lunds universitet.

Hur ska demensvänliga utomhusområden i städer utformas?

Kontaktperson: Nina Oher

Finansiär: Formas

Hållbara lekmiljöer i förskolan (HUS)

Kontaktperson: Fredrika Mårtensson

Finansiär: FORMAS

Hållbara lekmiljöer i staden, HÅLIS

Kontaktperson: Fredrika Mårtensson

Finansiär: Vinnova

NORDGREEN - Smart Planning for Healthy and Green Nordic Cities

Kontaktperson: Patrik Grahm

Finansiär: Nordforsk

Odla kompis, social gemenskap

Kontaktperson: Anna María Pálsdóttir

Projektet drivs av Stiftelsen Botildenborg

Restorativ arbetsplats: Avstressande utemiljökvaliteter i arbetsområden för ökad trivsel, samarbete och produktivitet

Kontaktperson: Anna Bengtsson.

Finansiär: Vinnova

SLU Multisensoriskt utomhuslaboratorium

Kontaktpersoner: Caroline Hägerhäll

Finansiär: SLU, infrastrukturstöd

Sustainable Outdoor Living Environments – Systematic Interdisciplinary Studies of Health Effects and impact on Social Inequalities

Kontaktperson: Patrik Grahm

Finansiär: Formas

The Quality of Adolescent Outdoor Life

Kontaktperson: Mark Wales

Finansiär: SLU

Doktorander och licentiater

Nina Oher genomförde sitt startseminarium den 11 februari. Preliminär titel på avhandlingen är Exploring Evidence-Based Design Processes for Outdoor Environments in Health Care. Målet är att undersöka och utveckla konceptet evidensbaserad design, ett begrepp som innebär att bästa möjliga kunskap och erfarenheter inom ett område används i designprocesser, målet är även att utveckla ett användbart ramverk.

Mark Wales har arbetat med sin avhandling, med den preliminära titeln The Quality of Adolescent Outdoor Life. Arbetet syftar till att belysa utomhusmiljöns roll i ungdomars vardagsliv och hur ungdomar använder utomhusmiljöer för att främja sitt eget välbefinnande.

Kurser inom ämnesområdet

Masterprogram

Outdoor Environments for Health and Well-being

Tvåårigt utbildningsprogram som ger masterexamen. Studier av utemiljöns betydelse för människors upplevelser, välbefinnande och hälsa är centrala och det ingår forskarförberedande moment. De enskilda kurserna kan också läsas som fristående.

- Environmental Perception and Experience, 15 hp
- Health Promoting Outdoor Environments, 15 hp
- Independent project in Environmental Psychology, 30 hp
- Independent Project in Landscape Architecture, A2E – Outdoor Environments for Health and Well-being – Master's Programme, 30 hp
- Landscape Analysis for People and Environment Studies, 15 hp
- Nature and Animal Assisted Interventions, 15 hp
- Nature Based Interventions, 15 hp
- Outdoor Environments for Children and Youth, 15 hp
- Place, Activity, and Human Development, 15 hp
- Research Methods for People and Environment Studies, 15 hp

Programkurser som också kan läsas som fristående

Inom Trädgårdsingenjör: design och odling – kandidatprogram:

- Hälsoträdgårdar, 15 hp

Inom Landskapsarkitektprogrammet Alnarp och masterprogrammet Landscape Architecture:

- People & Environment, 15 hp

Fristående kurser

- Trädgårdar i vård, introduktionskurs (15 hp)

Företagsledning

"Doing good for the people and the planet, at a profit"

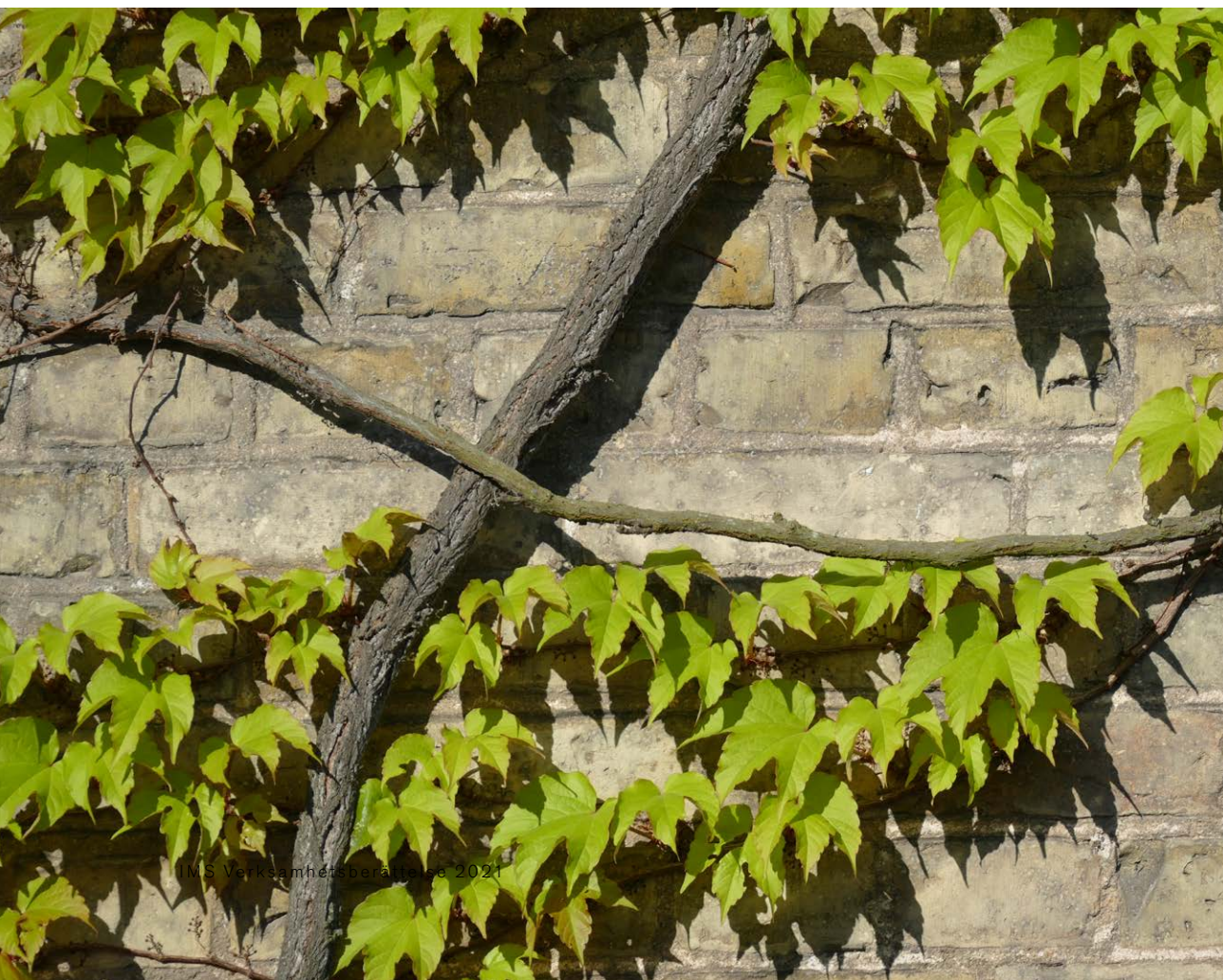
Ämnesområdet fortsätter sin verksamhet för att ta fram och förmedla kunskap om företagande och innovation i livsmedelssektorns hållbara omställning.

Flera projekt är i sin avslutningsfas, bl.a. forskningsprojektet NextFood som kommer att avslutas under våren 2022 och som genererat en "vägkarta" för samverkan mellan universitet och omgivande samhälle i utbildningar inom lantbruk, mat och skog.

Samtidigt har gruppen fått medel för att genomföra nya projekt, t.ex. Formas-projektet "Hållbara

livsmedelssystem och konsumenters matval – Kunskap och praktiska tillämpningar för livsmedelsbransch, forskning och policy". Våra utbildningar är fortsatt populära och vi har levererat ett antal kurser inom kandidatprogrammen för lantmästare, trädgårds- och landskapsingenjör, samt genomfört ett antal fristående kurser.

Martin Melin, ämnesansvarig
www.slu.se/foretagsledning

Medarbetare

Martin Melin, forskare, ämnesansvarig

Catharina Alwall Svennefelt, universitetsadjunkt
Amanda Andersson, projektassistent
Lisa Blix Germundsson, doktorand
Lena Ekelund, professor
Lotta Fabricius Kristiansen, forskningsassistent
Fredrik Fernqvist, universitetsadjunkt
Eva Göransson, universitetsadjunkt
Per Hansson, projektledare
Erik Hunter, universitetslektor
Jenny Höckert, forskare
Torbjörn Jonasson, universitetsadjunkt
Håkan Jönsson, gästprofessor
Ove Karlsson, tjänstledig

Kostas Karantininis, professor
Jannica Krafft, doktorand
Jan Larsson, universitetsadjunkt
Magnus Ljung, statskonsulent
Peter Lundqvist, professor
Christina Lundström, forskare
Christina Lunner Kolstrup, forskare, prefekt
Robin Meijer, universitetsadjunkt
Jozefine Nybom, doktorand
Boel Rönnblom, universitetsadjunkt
Vera Sadvovska, doktorand
Sara Spendrup, universitetsadjunkt
Rebecka Thörning, universitetsadjunkt

Aktiviteter under 2021

- Forskningsseminarie med Alison Bailey, professor of Farm Management at Lincoln University, New Zealand gav oss en bild av aktuella forskningsfrågor inom lantbrukets företagsledning.
- Forskningsseminarie med gästprofessor Håkan Jönsson som i sitt inspel gjorde intressanta kopplingar mellan vårt ämnesområde och Food Studies.
- Seminarium med Johanna Witzell, institutionen för sydsvensk skogsvetenskap, om hur man skriver en vinnande forskningsansökan.

Urval av forsknings- och utvecklingsprojekt

Nextfood

Kontaktperson: Martin Melin

Finansiär: Europeiska unionen, Horizon 2020

Stadens Matavfall blir ny mat

Kontaktperson: Sara Spendrup

Finansiär: Formas

Rubizmo

Kontaktperson: Per Hansson

Finansiär: Europeiska unionen, Horizon2020

Produkter baserade på proteinrika grödor: behov och möjligheter.

Kontaktperson: Sara Spendrup

Finansiär: SLU Grogrund – centrum för växtförädling av livsmedelsgrödor

Super-G

Kontaktperson: Erik Hunter

Finansiär: Europeiska unionen, Horizon2020

Kritik, kriminalitet och hot mot svensk djurproduktion – företagarnas perspektiv

Kontaktperson: Peter Lundqvist

Finansiär: Stiftelsen Lantbruksforskning, SLF

Kungliga Skogs- och Lantbruksakademin (KSLA;

SLO-fonden) samt SLU bidrar också med medel

till studien

Hållbara livsmedelssystem och konsumenters matval – Kunskap och praktiska tillämpningar för livsmedelsbransch, forskning och policy.

Kontaktperson: Sara Spendrup

Finansiär: Formas

Agtech 2030

Kontaktperson: följeforskare Catharina Alwall

Svennefelt

Finansiär: Agtech 2030/LiU

Doktorander och licentiater

Jozefine Nybom. Preliminär titel på avhandlingen är Consequences of competing the ”wrong way” in Swedish Agriculture: Entrepreneurship, norms and acceptable codes of conduct.

Lisa Germundsson Preliminär titel på avhandlingen är Balancing structure with process – understanding agricultural knowledge and innovations systems (AKIS) through the case of Swedish horticulture.

Vera Sadovska Preliminär titel på avhandlingen är Transition towards sustainable agrifood systems. Creating sustainable value through strategies in business and education.

Jannica Krafft har arbetat med sin licentiatavhandling Learning and communication in Swedish agriculture: Balancing best practice and best fit.

Kurser inom ämnesområdet

Kandidatprogrammen lantmästare, trädgårdsingenjör, landskapsingenjör:

- Designföretaget – företagande inom landskap och trädgård, 15 hp
- Företagsekonomi tillämpad inom den agrara näringen, del I, 15 hp
- Företagsekonomi tillämpad inom den agrara näringen, del II, 15 hp
- Företagsstrategiska perspektiv, 15 hp
- Landskapsföretaget – från marknad till affärsidé, 15 hp
- Socialt hållbart ledarskap, 15 hp
- Marknadsföring av trädgård och landskap, 7,5 hp
- Självständigt arbete i företagsekonomi, 15 hp
- Tillämpad juridik för de areella näringarna med metodkunskap, 7,5 hp
- Trädgårdsföretaget, 15 hp
- Trädgårdsmarknaden, 15 hp
- Övergripande företagsledning, verksamhetsutveckling och ekonomistyrning, 15 hp

Masterprogrammet Agroecology:

- Environmental Economics and Management, 15 hp
- Project Management and Process Facilitation, 15 hp
- Scientific Methods, Tools and Thesis Writing, 15 hp

Masterprogrammet Sustainable Food Systems:

- Project Management for Innovation in Sustainable Food Systems, 15 hp

Masterprogrammet Horticultural Science:

- Environmental Economics and Management, 15 hp
- Project Management and Process Facilitation, 15 hp
- Product Development and Innovation Systems in Horticulture, 15 hp

Fristående kurser:

- Arbetsvetenskap – arbete, hälsa och ledarskap, 7,5 hp
- Arbetsvetenskap – arbetsmiljön inom lantbruks- och trädgårdsnäring, 7,5 hp
- Arbetsvetenskap – social hållbarhet i arbetslivet, 7,5 hp
- Ledning av människor och organisationer under förändring, 7,5
- Sustainable Value Chains in Horticulture and the Bio-economy: Domestic and Global Perspectives, 15 hp
- Trainee-kurs i företagsledning inom lantbruks- och trädgårdsföretag, 15 hp

SLU Kompetenscentrum företagsledning

SLU Kompetenscentrum företagsledning, KCF, är en centrumbildning och samverkansplattform som knyter samman SLU och näringslivet.

Vi arbetar med att inom ämnet företagsledning koppla ihop kvalificerad forskning, utbildning och samverkan med de gröna näringarna

Under året har verksamheten fokuserat på att med utvärderingen från 2020 och verksamhetsplanen för 2021–2023 som grund, arbeta vidare med att ta nästa steg i utvecklingen av centrumbildningen. Konkret innebär det att vi på uppdrag av Jordbruksverket genomfört en förstudie kring ett Kunskapsnav inom företagsledning, entreprenörskap och innovation. Förstudien genomfördes som en process i flera steg som omfattade ett 30-tal djupintervjuer och flera seminarier. Arbetet har också koordinerats med andra aktiviteter inriktade

på framtida kunskapsnav inom animalieproduktion, miljö och klimat samt digitalisering.

Arbetet med att utveckla samverkan inom SLU genom att stärka KCF som samverkansplattform har fortsatt och konkretiserats. Tillsammans med SLU RådNu genomfördes konceptkursen Strategisk Rådgivning som en distansutbildning. Samarbetet med SLU:s fakulteter LTV, NJ och VH har utvecklats under året. KCF deltar aktivt i flera forskningsprojekt och andra aktiviteter tillsammans med dessa.

Per Hansson, verksamhetsledare
www.slu.se/kcf

Medarbetare

Per Hansson, verksamhetsledare

Amanda Andersson, projektassistent

Marianne Persson, kommunikatör

Aktiviteter under 2021

- Strategisk rådgivning, konceptutbildning för rådgivare
- Kommittén för lantbrukets livsmedelsproducerande djur
- Region Skånes Varselgrupp inom arbetsmarknad och tillväxt med anledning av pandemin
- Region Skånes projekt – Kursutvecklingsprocesser vid skånska lärosäten
- Region Skåne projekt – Morgondagens kompetensförsörjning i livsmedelsproduktionen – kompetensutveckling för yngre yrkesverksamma
- Mötesplats AKIS – Landsbygdsnätverket
- Webbinarieserie i samarbete med Rubizmo.
- SLU-kursen [Övergripande företagsledning, verksamhetsutveckling och ekonomistyrning](#).
- KLOK, klimatomställningen i lantbruket – nya affärsmodeller,
- Referensgrupp – livsmedelskedjans kompetensförsörjning – Tillväxtverket
- Kunskapsnav inom biodling i samarbete med RådNu – Fokusgrupp biodlingsföretag
- Digital workshop om livsmedelsproduktionens kompetensförsörjning, Region Skåne
- Förstudie Kunskapsnav inom företagsledning, entreprenörskap och innovation på uppdrag av Jordbruksverket
- LRF Skåne Kompetensrådet Gröna näringarna
- Alnarpskonferensen 2021. I samverkan med SLU Partnerskap Alnarp, SLU RådNu, Agroväst, Gröna möte och LRF Skåne

Publikationer

Hur ska företagaren navigera när politik och policy krockar?

Författare: Per Hansson

Publikation: SLU Future Food Reports 16:4

Utgivningsår: 2021, Uppsala

Under hösten 2021 pågick planeringen för Alnarpskonferensen 2022 - frågan var i vilken form den skulle genomföras? Pandemins utveckling resulterade i en tom aula och med deltagare och föreläsare på länk. Moderatoren Malin Wildr-Persson blev ensam på scenen. FOTO: PER HANSSON

Projekt under året

AgriHubi Farm Business Competence Network, Luke, Finland

Kontaktperson: Per Hansson

Hållbarhet & strukturuomvandling i svensk mjölkproduktion.

Kontaktperson: Per Hansson

Finansiär: Stiftelsen Lantbruksforskning. Landbygdsnätverkets arbetsgrupp Gröna Näringars affärsutveckling.

Kontaktperson: Per Hansson

Ingående parter är Landbygdsnätverket, Jordbruksverket, LRF, Hushållningssällskapen, Länsstyrelsen Stockholms län.

Landsbygdsnätverkets arbetsgrupp för ägarskifte

Landsbygdsnätverkets planeringsgrupp för AKIS-dagen

Livsmedelsproduktionens kompetensförsörjning för yrkesverksamma

Kontaktperson: Per Hansson

Finansiär: Region Skåne

Mistra Food Futures

SLU är programvärd och arbetet genomförs i ett tvärvetenskapligt konsortium tillsammans med

Stockholm Resilience Centre (SRC) vid Stockholms universitet och RISE Research Institutes of Sweden, samt andra universitet och nyckelaktörer inom livsmedelsindustrin. SLU KCF är engagerad i WP 8 med RISE som WP-ledare.

Kontaktperson: Per Hansson

Finansiär: Mistra

Strategier för lönsam och innovativ markanvändning i framtidens lantbruk

Kontaktperson: Per Hansson

Finansiär: Stiftelsen Lantbruksforskning.

Tillväxtverkets referensgrupp

SLUs representant i arbetet med Livsmedelsstrategins genomförande - Kompetensförsörjning i livsmedelssektorn.

Kontaktperson: Per Hansson

Strategier för företagsutveckling i lantbruket - drivkrafter och ekonomiska effekter

Kontaktperson Helena Hansson

Finansiär: Stiftelsen Lantbruksforskning.

Kommunikation

KCF Nyhetsbrev gavs under 2021 ut 7 ggr. Brevet har över 400 prenumeranter och går till företagare, organisationer, företrädare för myndigheter, studenter, media och andra intresserade.

Hemsidan innehåller fakta om verksamheten, kontaktuppgifter, aktiviteter samt grundläggande information om vad ämnet företagsledning omfattar. Besök: www.slu.se/kcf

Facebooksidan berättar om verksamhetens aktiviteter som seminarier, webinarier, kurser, SLU-arrangemang samt övrigt av intresse runt ämnet företagsledning.

På **Instagram** delas verksamhetens aktiviteter som seminarier, webinarier, kurser, undervisningsmoment. Via kontot interagerar vi med ett stort antal verksamheter och organisationer.

Mediakontakter. Våra medarbetare deltar ofta i intervjuer, reportage, poddar samt webbinslag och anlitas ofta för kommentarer och tips som rör ämnet företagsledning. Inför seminarier, webinarier, kurser och annan medverkan sker kommunikationen via pressmeddelanden, lokalt och rikstäckande. Medarbetarna anlitas även ofta som krönikörer och skriver debattinlägg, främst i lantbruksmedia.

Webbinarier. I samband med Rubizmoprojektet och i anslutning till undervisning på lantmästar- och trädgårdsingenjörsprogrammen arrangerade 8 webinarier i företagsledning. Dessa var öppna för allmänheten.

Medarbetarna är ofta anlitade som föredragshållare, inom SLU och annan utbildning men även via organisationer och myndigheter.

SLU RådNu

SLU RådNu arbetar med att ta fram metoder och utbildning för effektivare och träffsäkrare rådgivning.

SLU RådNu är ett nationellt kompetenscentrum för rådgivning. Vi driver och deltar i många nationella och internationella FoU-projekt. Vår ambition är att bidra till ny kunskap om kommunikation, rådgivning, lärande och samverkan för en hållbar mark- och vattenanvändning samt livsmedelsproduktion.

Våra forskningsfrågor är tillämpliga i många olika sammanhang och vi deltar framför allt i tvärvetenskapliga projekt. Vid slutet av 2021 var vi delaktiga i ett tjugotal projekt.

Forskning och metodutveckling kompletteras med uppdragsutbildning. Vårt fokus här är att bidra

till ökad kompetens hos rådgivare inom de gröna näringarna och då med avseende på pedagogik och nya metoder för lärande. Två sådana exempel är rådgivning på distans och strategisk rådgivning.

SLU RådNu sätter de globala hållbarhetsmålen i fokus och arbetar med processer i olika skalor; från fält till landskapsnivå, från enskilda brukare till samverkansgrupper, på kort och lång sikt, samt inom en bredd av ämnesområden från jord till bord.

Magnus Ljung, verksamhetsledare
www.slu.se/radnu

Medarbetare

Magnus Ljung, verksamhetsledare, statskonsulent och AgrD
Christina Lundström, stf verksamhetsledare och AgrL
Jenny Höckert, forskare och AgrD
Lotta Fabricius Kristiansen, forskningsassistent
Lars Johansson, fältassistent
Ylva Carlqvist Warnborg, kommunikatör (t o m 31/8)
Anna Lind Lewin, kommunikatör (fr o m 1/11)
Maria Lingaas, utbildningsledare
Therese Östrand, IT-pedagog

Forskarutbildning

SLU RådNu medfinansierar och är med i handledargruppen för följande forskarstuderande:

Lisa Germundsson Blix, doktorand: projektet Kunskap och innovation i hortikulturell företagsutveckling
Christina Lundström, doktorand: projektet Care in digital farming: less acting on – more living with
Louise Axelsson, licentiat: projektet Rådgivning i stora mjölkbesättningar – en gemensamma resa för att hantera behov och hinder
Jannica Krafft, licentiat: projektet Learning and communication in Swedish agriculture: Balancing best practice and best fit

Aktiviteter

- Alnarpskonferensen 2021. Tema jordhälsa och lönsamhet.
- SM i nedbrytning. samarbete med LRF och med fokus på Naturbruksgymnasierna i Sverige.
- Uppdragsutbildning: Att lyckas med rådgivning på distans (Greppa Näringen, JV) samt Strategisk rådgivning (i samarbete med SLU Kompetenscentrum företagsledning)

Kommunikation

Under året har vi breddat kommunikationen från SLU RådNu. Utöver vår hemsida, vårt nyhetsbrev och Facebook, har nya poddar producerats, korta filmer om oss själva och några av våra fokusfrågor, samt en egen youtube-kanal. Vi stödjer andra aktörer som processledare och moderatorer, bl a på Landsbygdsnätverkets stora konferens Mötesplats AKIS.

Projekt under året

SLU RådNu:s olika forsknings- och utvecklingsprojekt 2021 kan sorteras i ett antal teman. Inom varje tema är dock fokus alltid på kommunikation, rådgivning och samverkan. Ett urval av våra projekt är:

Tema hållbar mark- och vattenanvändning

Waterdrive

Om hållbar vattenhantering ur ett landskapsperspektiv. Projektet har resulterat i en ledarskapsmanual..

Kontaktperson: Magnus Ljung

Finansiär: Interreg Baltic Sea Program

Naturbruksdialog och -planer

Utveckling av ett arbetssätt och beslutsstöd som stärker samverkan och multifunktionalitet i framför allt betesbaserad produktion med särskilt fokus på biologisk mångfald.

Kontaktperson: Lars Johansson

Finansiär: Västra Götalandsregionen och SLU

Tema animalieproduktion

SustAinimal

En centrubildning för hållbar och konkurrenskraftig animalieproduktion som leds av SLU men som har en mängd partners både inom akademien, näringslivet och intresseorganisationer. SLU RådNu leder, i samarbete med Hushållningssällskapet, WP7.

Kontaktperson: Magnus Ljung

Finansiär: Formas

Social hållbarhet i lantbruket

Framtagande av kunskapsunderlag om hinder och möjligheter för ökad naturbetesdrift i Sverige med avseende på social hållbarhet.

Kontaktperson: Magnus Ljung

Finansiär: CAP & Hållbarhet

Tema jordhälsa och hållbart brukande

SoCoRisk

Om att utveckla ett digitalt beslutsstöd, Terranimo, för markpackning.

Kontaktperson: Jenny Höckert

Finansiär: ERANET

Brukningsmetoder för ökad bördighet under extremväder

Syftar till att studera brukningsmetoders samband med jordhälsa samt lantbrukares tankar kring klimatförändringar.

Kontaktperson: Christina Lundström

Finansiär: SLF

Tema pollinering och andra ekosystemtjänster

Beespoke

Om att stödja pollinerare inom lantbruk och trädgård.

SLU RådNu är WP-ledare för frågor rörande uppskalning av nya arbetssätt och utvärdering av kommunikation och kunskapsutveckling.

Kontaktperson: Lotta Fabricius Kristiansen

Finansiär: Interreg North Sea Region

Medborgarforskning för ökad pollinering

Om att involvera biodlare och naturintresserad allmänhet för att få bättre kunskap om vad som krävs för att både honungsbin och vilda pollinerare har lämpliga boplatser och födotillgång under hela året.

Kontaktperson: Lotta Fabricius Kristiansen

Finansiär: Nationella honungsprogrammet, SJV

Tema klimat

Klimatspelet

Om att erbjuda elever möjlighet att lära om kopplingen mellan livsmedelsproduktion och klimatet, genom ett seriöst spel, baserat på forskning inom SLU.

Kontaktperson: Christina Lundström

Finansiär: VGR, SLU Future Foods

SLU Landskap

En tvärinstitutionell plattform för samverkan och gemensam profilering av landskapsämnet inom SLU

SLU Landskap utgör en av de största miljöerna inom forskning och undervisning inom landskapsarkitektur i Europa. Plattformen omfattar totalt cirka 170 kollegor från institutionen för stad och land (SOL), institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning (LAPF), institutionen för människa och samhälle (IMS), Tankesmedjan Movium och forskningsplattformen SLU Urban Futures.

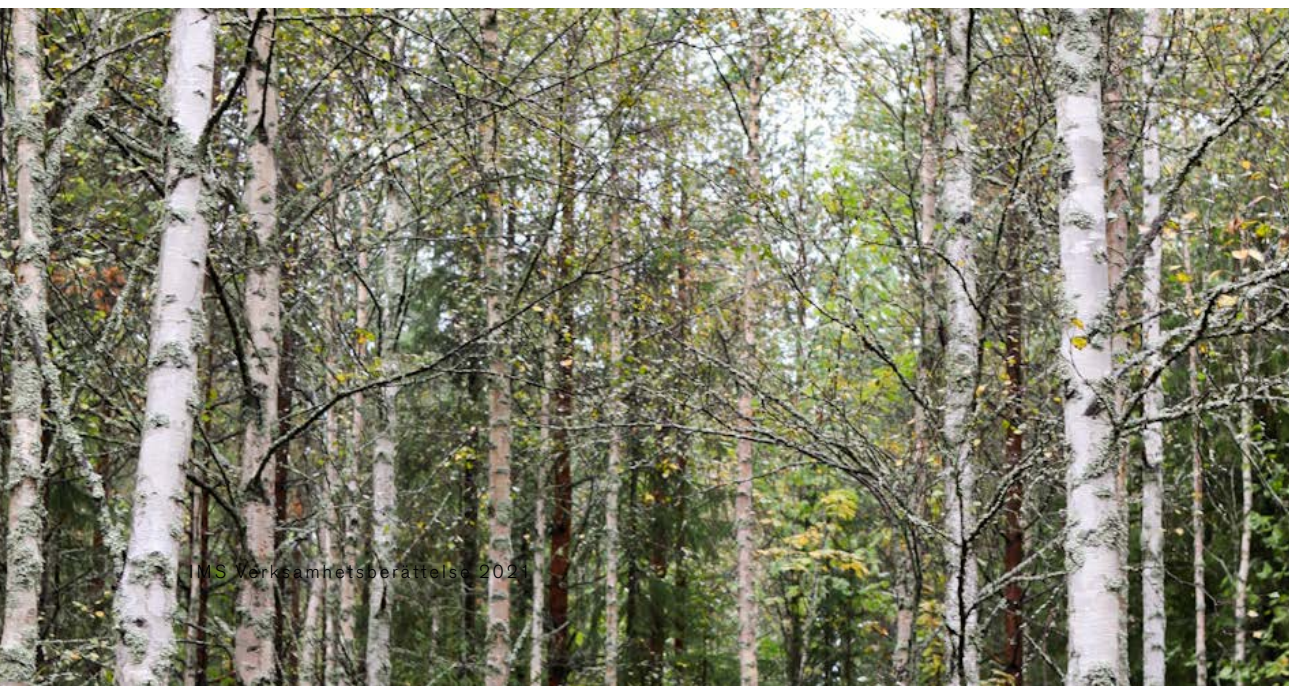
SLU Landskap har stående återkommande aktiviteter såsom SLU Landskapsdagar, med workshops och föreläsningar, alternerande mellan Ultuna och Alnarp. Under 2021 genomfördes arrangemangen på grund av covid-19-pandemin digitalt.

Under 2021 uppmärksammades att landskapsarkitektprogrammet fyllde 50 år bl.a. genom fyra online sända rundabordssamtal, en film om utbildningen och en översikt om dess historia. Under våren 2022 planeras det att hållas evenemang på plats i Alnarp och Ultuna för att fira 50-årsjubileet.

Årligen återkommande är också utlysningen av medel till små gemensamma projekt för att synliggöra landskapsämnet mer inom SLU; hjälpa till att bygga externa forskningsnätverk; och/eller stärka utbudet av landskapsundervisning. För 2021 var temat "Next steps for sustainability" med syfte att stimulera interdisciplinära samarbeten, utvidga och upprätthålla nätverk inom landskapsfältet samt att uppdatera nuvarande kunskapsläge och identifiera nya visioner och trender inom temat hållbarhet.

Inom SLU Landskap finns också två viktiga forum, speciellt för doktorander och lärare. Under 2021 höll lärarforumet fortsatta workshops om distansundervisning, t.ex. om den pedagogiska utmaningen med att stödja kreativitet på distans och hur distansundervisningen fungerat hos våra nordiska kollegor.

[SLU Landskap](#)

SLU Horticulture

En samlande kraft inom ämnet trädgårdsvetenskap

SLU Horticulture är ett institutionsövergripande samarbete på fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap, LTV. Syftet är att öka samarbetet och synligheten inom området hortikultur och förmedla vad som händer på campus och på institutionerna.

Samarbetet ska bidra till att engagera nya studenter, tydliggöra ämnet och pågående forskning för såväl studenter som forskare vid SLU, ge en överblick över de resurser och kompetenser som finns vid universitetet och bidra till såväl tillämpade som tvär- och mångvetenskapliga forskningsprojekt inom horticultural science. Koordinator för SLU Horticulture är Sara Spendrup.

2021 beviljades gruppen medel i LTV-fakultetens strategiska satsningar för tvärvetenskapliga kraftsamlade katalysatorprojekt. Projektet belyser pågående hållbarhetsutmaningar som klimatförändringar, ökad medvetenhet och behov av livsmedelssäkerhet (tillgång till livsmedel samt säker, hälsosam och näringsrik mat) och vikten av att skydda och bevara jordbruksmark och lyfter fram behovet av innovationer inom livsmedelssystemet.

Sammantaget pekar flera faktorer på ett behov av att stödja utvecklingen och implementeringen av innovativa livsmedelsproduktionssystem, såsom PFAL (Plant Factory with Artificial Lighting) och växthus på tak. I projektet kommer SLU Horticulture att analysera nuvarande förutsättningar för sådana högteknologiska odlingsföretag att alltmer etablera sig i svenska urbana sammanhang. Syftet är således att kartlägga systemelementen, sambanden och därigenom identifiera strukturella system och processer som kan stödja implementeringen av kommersiella PFAL och takväxthus i svenska tätortslägen.

[SLU Horticulture](#)

Våra publikationer 2021

Ur SLU:s publikationsdatabas SLUpub

REFEREEGRANSKAT

Konferensabstrakt

Lundqvist, P (2021). *The Swedish 2020 Strategy on the Safe Use of Quad Bikes* 27 ss. (A38-A38.)

Lundqvist, P, Göransson, E, Alwall Svennefelt, C (2021). *Rural crime as a health and safety issue for Swedish animal farmers*, 27 ss. (A42-A42.)

Forskningsartikel

Hunter, E, Norrman, A, Berg, E (2021). *Quantifying differences in alternative food network supply chain activities and their relationship with socio-economic outcomes* International Food and Agribusiness Management Review 25 (1), 1 ss.83-101.

Hunter, E, Mark-Herbert, C (2021). *When fear of failure leads to intentions to act entrepreneurially: Insights from threat appraisals and coping efficacy* International Small Business Journal 39 (5), 5 ss.407-423.

Tuna, E & **Karantininis, K** (2021). *Agricultural cooperatives as social capital hubs – A case in a post-socialist country* Journal of Co-operative Organization and Management 9 (1), 1

Krafft, J, Höckert, J, Ljung, M, Lunner Kolstrup, C (2021). *Delivering too much, too little or off target-possible consequences of differences in perceptions on agricultural advisory services* EARLY ACCESS Agriculture and Human Values

Ceccato, V, Abraham, J, **Lundqvist, P** (2021). *Crimes against animal production: Exploring the use of media archives* International Criminal Justice Review 314

Jakob, M C, Santa, D, Holte, K A, Sikkeland, I J, Hilt, B, **Lundqvist, P** (2021). *Occupational health and safety in agriculture - a brief report on organization, legislation and support in selected European countries* Annals of Agricultural and Environmental Medicine 28 (3), 3 ss.452-457.

Lundström, C & Lindblom, J (2021). *Care in dairy farming with automatic milking systems, identified using an Activity Theory lens* Journal of Rural Studies 87 ss.386-403.

Troije, C P, Jensen, E L, Stenfors, C, Danielsson, C B, Hoff, E, **Mårtensson, F, Toivanen, S** (2021). *Outdoor Office Work - An Interactive Research Project Showing the Way Out* Frontiers in Psychology 12

Morfi, C, Nilsson, J, Hakelius, K, **Karantininis, K** (2021). *Social networks and member participation in cooperative governance* Agribusiness : An International Journal 37 ss.264-285.

Silva de Oliveira, V H, Nilsson, A, Kim, H, Hallgren, G, Frössling, J, **Fabricius Kristiansen, L, Forsgren, E** (2021). *Honey bee pathogens and parasites in Swedish apiaries: a baseline study* Journal of Apicultural Research 60 (5), 5 ss.697-706.

Ottosson, J & **Grahn, P** (2021). *Nature Archetypes - Concepts Related to Objects and Phenomena in Natural Environments. A Swe-*

dish Case Frontiers in Psychology 11

Ekstam, L, **Pálsdóttir, A M**, Asaba, E (2021). *Migrants' experiences of a nature-based vocational rehabilitation programme in relation to place, occupation, health and everyday life* Journal of Occupational Science 28 (1), 1 ss.144-158.

Pálsdóttir, A M, O'Brien, L, Varning Poulsen, D, Dolling, A (2021). *Exploring migrant's sense of belonging through participation in an urban agricultural vocational training program in Sweden* Journal of Therapeutic Horticulture XXXI (1), 1 ss.10-24.

Pálsdóttir, A M, Spendrup, S, Mårtensson, L, Wendin, K (2021). *Garden smellscape – experiences of plant scents in a nature-based intervention* Frontiers in Psychology 12

Palsdottir, A M, Thorpert, P, Gudnason, V, Settegren, H, Vikingsson, A, Siggeirsdóttir, K (2021). *Conceptual biophilic design in landscape architecture – a design concept for natural health garden in Iceland* Journal of Therapeutic Horticulture XXXI (1), 1 ss.39-56.

Von Essen, E (2021). *Young adults' transition to a plant-based diet as a psychosomatic process: A psychoanalytically informed perspective* Appetite 157 3

Wales, M, **Mårtensson, F**, Jansson, M (2021). *'You can be outside a lot': independent mobility and agency among children in a suburban community in Sweden* Children's Geographies 19 (2), 2 ss.184-196.

Fernqvist, F & Göransson, C (2021). *Future and recent developments in the retail vegetable category – a value chain and food systems approach* International Food and Agribusiness Management Review 24 (1), 1 ss.27-49.

Memari, S, Pazhouhanfar, M, **Grahn, P** (2021). *Perceived Sensory Dimensions*

of Green Areas: An Experimental Study on Stress Recovery Sustainability 13 (10), 10

Høegmark, S, Elmosse Andersen, T, **Grahn, P**, Mejldal, A, Roessler, K K (2021). *The Wildman Programme-Rehabilitation and Reconnection with Nature for Men with Mental or Physical Health Problems-A Matched-Control Study* International journal of environmental research and public health 18 (21), 21

Grahn, P, Ottosson, J, Uvnäs-Moberg, K (2021). *The oxytocinergics system as a mediator of anti-stress and instorative effects induced by nature: the calm and connection theory* Frontiers in Psychology 12

Spendrup, S, Eriksson, D, **Fernqvist, F** (2021). *Swedish consumers' attitudes and values to genetic modification and conventional plant breeding - The case of fruit and vegetables* GM Crops & Food Biotechnology in Agriculture and the Food Chain 12 (1), 1 ss.342-360.

Stoltz, J & **Grahn, P** (2021). *Perceived sensory dimensions: An evidence-based approach to greenspace aesthetics* Urban Forestry & Urban Greening 59

Blix Germundsson, L, Frankelius, P, Norrman, C (2021). *The role of innovation intermediary organisations in forming value creating meetings: the agri-food firm perspective* International Food and Agribusiness Management Review 24 (6 Special Issue), 6 Special Issue ss.993-1004.

Drottberger, A, **Melin, M**, Lundgren, L (2021). *Alternative Food Networks in Food System Transition- Values, Motivation, and Capacity Building among Young Swedish Market Gardeners* Sustainability 13 (8),

Guzhva, O, Siegford, J M, **Lunner Kolstrup, C** (2021). *The Hitchhiker's Guide to Integration of Social and Ethical Awareness in Precision Livestock Farming* Research Frontiers in animal science 2

Översiktsartikel

Brandt Sorensen, L, **Blix Germundsson, L**, Rosenlund Hansen, S, Rojas, C, Heine Kristiansen, N (2021). *What Skills Do Agricultural Professionals Need in the Transition towards a Sustainable Agriculture? A Qualitative Literature Review Sustainability* 13 (24), 24

Nybom, J, Hunter, E, Micheels, E, **Melin, M** (2021). *Farmers' strategic responses to competitive intensity and the impact on perceived performance* SN Business & Economics 1

ÖVRIGTVETENSKAPLIGT

Konferensabstrakt

Lundqvist, P (2021). *The Swedish 2020 Strategy on the Safe Use of Quad Bikes* 27

Lundqvist, P, Göransson, E, Alwall Svennefelt, C (2021). *Rural crime as a health and safety issue for Swedish animal farmers* 27 Suppl 2 ss. (A42-A42.)

Editorial

Lundqvist, P, Franklin, R, Shutske, J, Lee, K, Grigioni, M, & Fahim, A E (2021). *About Time to Join Forces within Agricultural Health & Safety*. Journal of Agromedicine, 26(2), 284–287.

Rapport

Fernqvist, F (2021). *Farm to Fork Strategy – a consumer perspective* SLU Future food, Swedish University of Agricultural Sciences SLU Future Food Reports 16:3

Jansson, M, Schneider, J, **Mårtensson, F**, Kylin, M, Fridell, L (2021). *Rum för skolans utemiljö – Fördjupad analys kring yta*

för förskolegård och skolgård Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning, Sveriges lantbruksuniversitet Landskapsarkitektur, trädgård, växtproduktionsvetenskap: rapportserie 2021:4

Mårtensson, F, Litsmark, A. (2021) *Barns kontakt med djur i vardagen – en forskningsbaserad syntes* SLU Future One Health SLU Future One Health reports 1

Mårtensson, F, Litsmark, A, Wiström, B, Ode Sang, Å, Hedblom, M (2021). *Utveckling av lekotoper för barns naturmöten* Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap, Sveriges lantbruksuniversitet Landskapsarkitektur, trädgård, växtproduktionsvetenskap: rapportserie 2021:2

POPULÄRVETENSKAPLIGT

Bokkapitel

Glantz, M, **Grahn, P**, Hedberg, P (2021). *Suburban friluftsliv : about the cities as a landscape and a friluftsliv environment* Friluftsliv explored : an environmental and outdoor teaching approach for knowledge, emotions and quality of life > Friluftsliv explored : an environmental and outdoor teaching approach for knowledge, emotions and quality of life Linköping University 4 ss.175–202.

Johansson, M & **Hägerhäll, C** (2021). *Biologisk mångfald i våra sinnen och i vår omtanke om miljön* Biologisk mångfald, naturnyttor och ekosystemtjänster: svenska perspektiv på livsviktiga framtidsfrågor > Biologisk mångfald, naturnyttor och ekosystemtjänster : svenska perspektiv på livsviktiga framtidsfrågor SLU Centrum för biologisk mångfald, Sveriges lantbruksuniversitet; Naturvårdsverket 121 ss.244–245.

Faktablad

Blix Germundsson, L (2021). *Vad är*

AKIS? Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap, Sveriges lantbruksuniversitet 2021:20

Blix Germundsson, L (2021). *What is AKIS?* Faculty of Landscape Architecture, Horticulture and Crop Production Science, Swedish University of Agricultural Science 2021:11

Grahn, P & Stoltz, J (2021). *Urbana grönområden - indikatorer för hälsa och välbefinnande* Movium, Sveriges lantbruksuniversitet 2021:3

Jansson, M, Schneider, J, **Mårtensson, F**, Kylin, M, Fridell, L (2021). *Yta och kvalitet på skolgård och förskolegård* Movium 2021:2

Rapport

Ebenhard, T, Bergström, L, **Hägerhäll, C**, Johansson, M, Lennartsson, T, Sandström, C, Tunón, H, Öberg Ben Ammar, L (2021). *Utarmning och restaurering av landekosystem: Ett svenskt perspektiv på IPBES-rapporten* Land degradation and restoration Naturvårdsverket Rapport / Naturvårdsverket 6948

Verksamhetsberättelse 2021

Utgivningsår: 2022, Alnarp

Utgivare: SLU, Institutionen för människa och samhälle

Layout: Marianne Persson, Institutionen för människa och samhälle

Omslag: Fredrik Saarkoppel, Kobolt Media AB.

Foto: Elisabeth von Essen, s11. Per Hansson, s32. Adam Johansson, s17. Lars Johansson, s34,37. Kostas Karantininis, s11. Anders Kraft, s14. Anna Lind Lewin, s12. Anna Litsmark, s10. Anna María Pálsdóttir, s13. Marianne Persson, s3,9,10,14,15,16,18, 21,24,29,44. Jenny Svernnäs-Gillner, s13,15. Mårten Svensson, s23. Anna Åshage, s14.

Tryck: Repro Alnarp

SCIENCE AND
EDUCATION **FOR**
SUSTAINABLE
LIFE